

ข่าวประชาสัมพันธ์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

๑๑๔ สุขุมวิท ๒๓ แขวงคลองเตยเหนือ เขตวัฒนา กรุงเทพฯ ๑๐๑๑๐ โทรศัพท์ ๐-๒๖๔๙-๕๐๐๐
ภายใน ๑-๕๖๖๖ โทรศัพท์/โทรสาร ๐-๒๒๕ ๙-๖๑๗๒

ข่าวจากหนังสือพิมพ์มติชน ฉบับประจำวันที ๑๔ เดือนสิงหาคม พ.ศ.๒๕๕๘ หน้า ๑๗ มูลค่าข่าว ๑,๐๖๒,๖๖๕

ศูนย์สารสนเทศและการประชาสัมพันธ์ ได้จัดระบบข่าวสิ่งพิมพ์ สนใจดูที่ได้ <http://news.swu.ac.th/newsclips/>

‘อัจฉริยะ’สร้างได้

Book for All

‘หนังสือเด็ก’ไร้พรมแดน

แปลรศพรศักดิ์อุดมศิลป์ฉัตรจรัส

ห นึ่งสื่อเด็กเล่มนี้นั้นนอกจากซื้อหนังสือบนหน้าปกแล้ว เปิดเข้าไป
ภายในท่ามกลางภาพสวยๆ สีสดใสใส ไม่มีตัวหนังสือแม้แต่ตัว
เดียว บดลือให้จินตนาการของเด็กน้อยโลดแล่นไปตามเสียงเล่านิทาน
ไม่ว่าจะเป็นคนชาติไหน พูดภาษาอะไร ไทย จีน อังกฤษ ฝรั่งเศส
สเปน ลาว พม่า เขมร ฯลฯ ก็สามารถใช้น้องสื่อเล่มนี้เล่านิทานได้
เหมือนกัน แต่เนื้อหาอาจจะไม่เหมือนกัน สุดแล้วแต่ใจผู้เล่าจะพาไป
“หนังสือภาพ” หนึ่งในชุดหนังสือเด็กออกแบบเพื่อตอบโจทย์
“การจัดการการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับการพัฒนาทางสมอง”
หรือ “บีบีแอล” (Brain Based Learning)

‘วัยทอง’ของสมองเด็ก

แนวคิดของการจัดการการเรียนรู้แบบบีบีแอลใน
ประเทศไทยไม่ใช่เรื่องใหม่ ทว่ายังไม่ค่อยได้รับความ
สนใจเท่าใดนัก
สมองแตกต่างจากอวัยวะอื่นตรงที่สมองไม่ได้สมบูรณ์มา
แต่เกิด เซลล์สมองของเด็กเมื่อแรกเกิดมีจำนวนเพียง 1 แสน
ล้านเซลล์ และจะค่อยๆ เพิ่มขึ้นเรื่อยๆ เพิ่มขึ้นจากการเชื่อมโยง
ปฏิสัมพันธ์กันของแต่ละเซลล์ ผ่านประสบการณ์ในชีวิตประจำวัน
วันๆวัน ที่ละน้อย
ยิ่งเซลล์สมองมีความเชื่อมโยงกันมากเท่าไร สมองก็ยิ่งทำงาน

ได้ตึกขึ้นเท่านั้น

โดยเฉพาะในช่วงอายุ 0-2 ขวบ เป็นช่วงที่สมองเด็กเจริญเติบโต
เร็วมากเป็น 2 เท่าของสมองผู้ใหญ่

ปัญหาของสังคมไทย โดยเฉพาะเด็กปฐมวัย คือขาดการ
กระตุ้นอย่างเหมาะสมจากพ่อแม่ผู้เลี้ยงดู ทำให้ช่วงวัยทองของ
สมองเด็กผ่านไปอย่างน่าเสียดาย

มุม สนพ.ประกาศาร

กิ่งไผ่ เอกคณาปราชญ์

พิจารณาตัวเลขการสำรวจค่าเฉลี่ยของเขาวนั ปัญหา (ไอคิว) เด็กไทยระหว่างปี พ.ศ.2540-2552 อยู่ที่ 88-91 ต่ำกว่าเกณฑ์ที่องค์การอนามัยโลกกำหนดที่ 90-110

ที่น่าตระหนก คือ เกณฑ์กำหนดพัฒนาการสมวัยในเด็กอายุต่ำกว่า 5 ขวบ ลดลงจาก 72% ในปี 2557 คาดว่าจะเหลือ 67% ในปี 2560

แรงบันดาลใจจาก'หลาน'ตัวน้อย

ในบรรดาผู้ผลิตหนังสือเด็ก ถ้าเอ่ยชื่อ "สำนักพิมพ์ประกาศาร" อาจไม่ค่อยเป็นที่รู้จัก

แต่ถ้าบอกว่าย่อได้รวม "วัฒนธรรมพาณิช" อาจจะอ้อ แต่ก็ให้ภาพจำเป็นตำราแบบเรียนที่แสนน่าเบื่อ

"ประกาศาร" เปิดตัวมาปีนี้เป็นที่ 9 มีหนังสือที่ผลิตออกมาไม่ถึง 100 ปก เพราะแต่ละเล่มต้องผ่านกระบวนการคิดอ่านหลายขั้นตอน โดยมีเด็กๆ เป็นผู้ตัดสินใจ ตรงไหนนำไปอ่าน ไปเล่า ไปทำกิจกรรมแล้วไม่ได้ผลตอบรับเป็นที่พอใจ จะถูกตีกลับมาเริ่มต้นกระบวนการคิดการประเมินใหม่

ล่าสุด หนังสือ "ก-ฮ เที้ยวงานวัด", "ข้าวเม่าเขาแหลม" และ "ช่างน้อยน่ารัก" เพิ่งได้รับรางวัลพระราชทานงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ จัดโดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) กระทรวงศึกษาธิการ

"ก-ฮ เราไม่เหมือนใคร ซึ่งไม่ใช่ทำให้ลืม ก-ฮ อันเดิม แต่เราต้องการว่าเด็กไปเที่ยวที่ไหนให้จำเป็นรูปภาพ เช่น ก กังหัน ข ชมมครก ค เครื่องบิน ว วัด"

ศิรินทรา จงพิพัฒน์สุช โปรดเจกต์แมนเจอร์ "ประกาศาร" บอกและกระซิบต่อถึงที่มาของการทำหนังสือ ก-ฮ ว่า จริงๆ เป็นเพราะเธออยู่ใกล้วัดกุหาทอง (วัดสระเกศ) รู้สึกว่างานวัดใน

กรุงเทพฯไม่ค่อยมี ปรากฏว่า เล่มนี้ได้วางวัล เพราะครบองค์ประกอบ 4 อย่าง ภาษา วัฒนธรรม ความรักในครอบครัว และกระตุ้นความคิดของเด็ก ได้ 4 รางวัลพระราชทาน

ก่อนหน้านี้ ประกาศารยังมีหนังสืออีกหลายต่อหลายเล่มที่ได้รับรางวัลจากหลายสถาบัน เช่น รางวัล 108 หนังสือดีจากแผนงานสร้างเสริมวัฒนธรรมการอ่าน สนับสนุนโดย สสส. หนังสือรางวัลอาสาสมัครนักอ่าน จากสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา มูลนิธิเพื่อเด็กและสถาบันราชานุกูล รางวัลหนังสือดีสำหรับเด็กและเยาวชนจากสมาคมผู้จัดจำหน่ายและได้รับคัดเลือกไปแสดงในงาน "ไทเปอินเตอร์เนชั่นแนล บুকแฟร์" ที่ประเทศไต้หวัน

รวมทั้งรางวัลหนังสือเล่มแรก Bookstart จากสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา มูลนิธิหนังสือเพื่อเด็ก และรางวัล Oshima International Handmade Picture Book Contest

เบื้องหลังการก่อกำเนิดของสำนักพิมพ์แห่งนี้ ศิรินทราสารภาพว่า มีแรงกระตุ้นมาจาก "หลาน" เป็นสำคัญ

"ตอนนั้นดูหนังสือเรียนของหลานแล้วไม่ชอบเลย ความที่เป็นนักเดินทาง ซึ่งจากที่เห็นหนังสือเด็กมาหลายๆ ประเทศ จึงคุยกับคุณพ่อคุณแม่ว่า ขออนุญาตทำหนังสือเอง ทำเล่นกับหลาน เชื่อว่าเรียนเสริมไปเรื่อยๆ แล้วเด็กจะได้เอง"

จากหลานอายุ 2-3 ขวบ กระทั่งปัจจุบันอายุ 12 ปี

ตั้งใจทำหนังสือที่ไม่มีในตลาด

ความที่ตั้งใจผลิตหนังสือเด็กที่เป็นนวัตกรรมใหม่ๆ ไม่เหมือนค่ายอื่น เน้นการกระตุ้นให้เด็กคิด และสร้างจินตนาการ 3 ปีแรก จึงไม่มีหนังสือออกมาเลย

แรกๆ หนังสือของเราขายแทบไม่ได้เลย เพราะคนไม่รู้จัก "บีบีแอล" และเราไม่มีการทำประชาสัมพันธ์ กระทั่งปัจจุบันคอนเซ็ปต์บีบีแอลมา คนจึงเข้าใจ

อย่าง เรื่อง "ดอกไม้ให้ใครเอ่ย" เป็นหนังสือภาพไม่มีตัวอักษรเลย เป็นเรื่องเดียวในโลกที่เล่าก็ครั้งก็ไม่เหมือนเดิม ออกมาตอนปี 2555 ต้องการกระตุ้นให้เด็กคิดและจินตนาการ คือพอไม่มีรูปเด็กก็จะไม่ได้โฟกัสอยู่ที่ตัวหนังสือ ซึ่งถ้าให้เด็กเล่าก็จะเล่าไม่เหมือนกันในแต่ละคน

สุคนธา ลินธพ

ศรินทรากับหนังสือภาพ

“เล่มนี้เพื่อนเล่าให้ฟังว่า ที่บ้านเพื่อน คุณพ่อพูดภาษาอังกฤษกับลูก เพื่อนพูดภาษาไทย อากงอาม่าพูดภาษาจีน ใครจะเล่าอะไรใช้ภาษาไหนก็เล่าได้ เพราะไม่มีตัวหนังสือ... อินเตอร์มาก”

เช่นเดียวกับ หนังสือ “**ความลับในตู้เย็น**” ที่เป็นการหยิบเอาจินตนาการเข้าไปใส่ในภาพเพื่อสร้างการจดจำแก่เด็ก

“เพราะเด็กจำจากภาพ” เราได้ความคิดนี้จากการได้ยินเด็กคนหนึ่งบอกแม่ว่า อยากกิน “ลูกเจี๊ยบ” นึกอยู่ตั้งนานถึงอ้อว่า ลูกเจี๊ยบที่ว่าคือ “มะม่วง” จึงได้ออกมาเป็นหนังสือภาพ ที่ด้านหลังยังมีรูปภาพของผลไม้ต่างๆ สำหรับให้เด็กเขียนภาพในจินตนาการบนนั้น”

เด็กฉลาดแคไหน พ่อแม่คือหัวใจ

ที่น่าสนใจคือ ศรินทรฯ ซึ่งเป็นแม่ทัพของประกาศาการใครจะเชื่อว่าเธอไม่ได้ร่ำเรียนมาทางด้านวรรณกรรม

เด็ก แต่สำเร็จการศึกษาด้านการตลาด จากมหาวิทยาลัยอัญสัมชัญ (เอแบค) ปัจจุบันเป็นผู้พิพากษามทบ ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนนทบุรี

มีทีมงานแข็งแกร่ง ดีกรีมนุษยศาสตร์บัณฑิต เอกวรรณกรรมสำหรับเด็ก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ก็หลายคน รวมทั้งบรรณาธิการ ผู้นำแนวคิดไปตีโจทย์และนำเสนอออกมาเป็นหนังสือแต่ละเล่มที่มีความหลากหลายไม่ซ้ำกัน อย่าง **กิ้งไฟ เอกคณาปราชญ์**

ส่วนมือขวา **สุคนธา ลินธพ** นอกจากตำแหน่งผู้ช่วยผู้บริหารงานวรรณกรรมเด็ก เธอยังเป็น “ครูสอนเด็กพิเศษ” ใช้หนานบับัด ซึ่งเป็นอีกชื่อที่สุจนกว่า พ่อแม่ถ้ามีเวลาอ่านหนังสือกับลูกจะช่วยเรื่องการพัฒนาการเด็กได้อย่างมาก

“อาจจะเป็นตัวช่วยค่านิยมของพ่อแม่ ที่สมัยก่อนเมื่อส่งลูกเข้าระบบโรงเรียนก็ถือเป็นหน้าที่ของครูหน้าที่ของโรงเรียน แต่จริงๆ แล้วพ่อแม่หรือแม่แต่ครูสามารถทำให้การเรียนเป็นเรื่องสนุกได้ อย่างที่ว่า play and learn ไม่จำเป็นต้องเป็นหนังสือเรียนเท่านั้น

หนังสือบางเล่มจึงแตกเป็นหนังสือกิจกรรมคู่กัน คือหลังจากเล่าให้เด็กฟังแล้ว มีการสอดแทรกการเรียนรู้ ซึ่งครูสามารถนำไปใช้ได้ โดยจะแนะนำรายละเอียดการใช้ที่ด้านหลัง” สุนธยาบอก และว่า

“เราเพิ่งลงไปส่งเสริมการขายประมาณ 3-4 ปีมา

แล้ว ด้วยการทำกิจกรรมตามโรงเรียนในกรุงเทพฯ ทำเป็นโครงการ “นิทานสร้างได้” และอีกคอนเซ็ปต์ คือ “Book For All” ใครก็ใช้หนังสือเราได้ ไม่ว่าจะเด็กพิเศษ เด็กอัจฉริยะ สามารถใช้หนังสือเราได้ออกไปลุยตามโรงเรียน เหมือนแทนทั้งครูและพ่อแม่ด้วยว่านิทานอย่างนี้ไม่ใช่แค่อ่านก่อนนอน มันคือเครื่องมือพัฒนาลูกได้ด้วย

และที่สำคัญ คุณสมารถทำได้ด้วยตัวเอง” สุนธยาสรุป

‘ลูกเล่น’แพรวพราวในทุกรายละเอียด

มองผาดๆ หนังสือเด็กของประกาศการอาจดูไม่ต่างจากหนังสือค่ายอื่น แต่เมื่อใช้เวลาทำความเข้าใจสักนิด จะมองเห็นหลายสิ่งที่ซ่อนไว้

ตัวอย่างเช่น ชุด **สัมพันธศาสตร์** ตา หู จมูก ลิ้น ร่างกาย และใจ มีลูกเล่นคือเป็น “เปเปอร์คราฟต์” ด้วย เช่น เล่ม “จมูก” แกะออกมาพับเป็นหน้าคนมี “จมูก” อันโต สามารถเปิดหมวกแล้วใส่กลิ้ง ให้เด็กๆ ดมดูว่าเป็นกลิ่นอะไรได้ ตามหน้าที่ของ “จมูก”

บูธกิจกรรม

กิจกรรมเที่ยวงานวัดตะลุยบ้านผีสิง

บางเล่มจะซ่อนคอนเซ็ปต์ไว้ที่คีย์เวิร์ด โดยการเน้นคำด้วยสีด้า เพื่อให้คุณพ่อคุณแม่เข้าใจเนื้อหาได้ในระยะเวลาอันสั้น สามารถตัดสินใจได้ โดยไม่จำเป็นต้องอ่านทุกหน้า

นอกจากลูกเล่นต่างๆ ยังรวมไปถึงการคำนึงถึงสุขภาพของเด็กๆ ไม่ว่าจะเป็นการออกแบบหนังสือให้มุมโค้งมน และการใช้หมึกกั่วเหลืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยถือเป็นเจ้าแรกในประเทศไทย

ปัจจุบันหนังสือเด็กของประกาศการมีวางจำหน่ายในหลายประเทศ เช่น ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ และไต้หวัน ส่วนในประเทศไทยมีเพียงที่จามจุรีสแควร์

สำหรับผู้สนใจจะสั่งซื้อหนังสือเพื่อบริจาคให้กับโรงเรียนที่ขาดแคลนหนังสือดี ทางประกาศการรับจัดส่งพร้อมส่งใบตอบรับของโรงเรียนกลับไปยังผู้บริจาคได้ด้วย สอบถาม 0-2222-9394 LIND ID : WPP2013

ศรินทรบอกว่า แนวโน้มหนังสือเด็กในปัจจุบันมีการแข่งขันมากขึ้น ถ้ามว่าดีมีชัย ดี ผู้บริโภคได้เลือกของที่ดีใช้

พนิดา สงวนเสรีวานิช